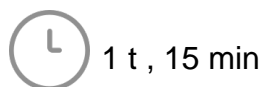

Nationalpark Mols Bjerge

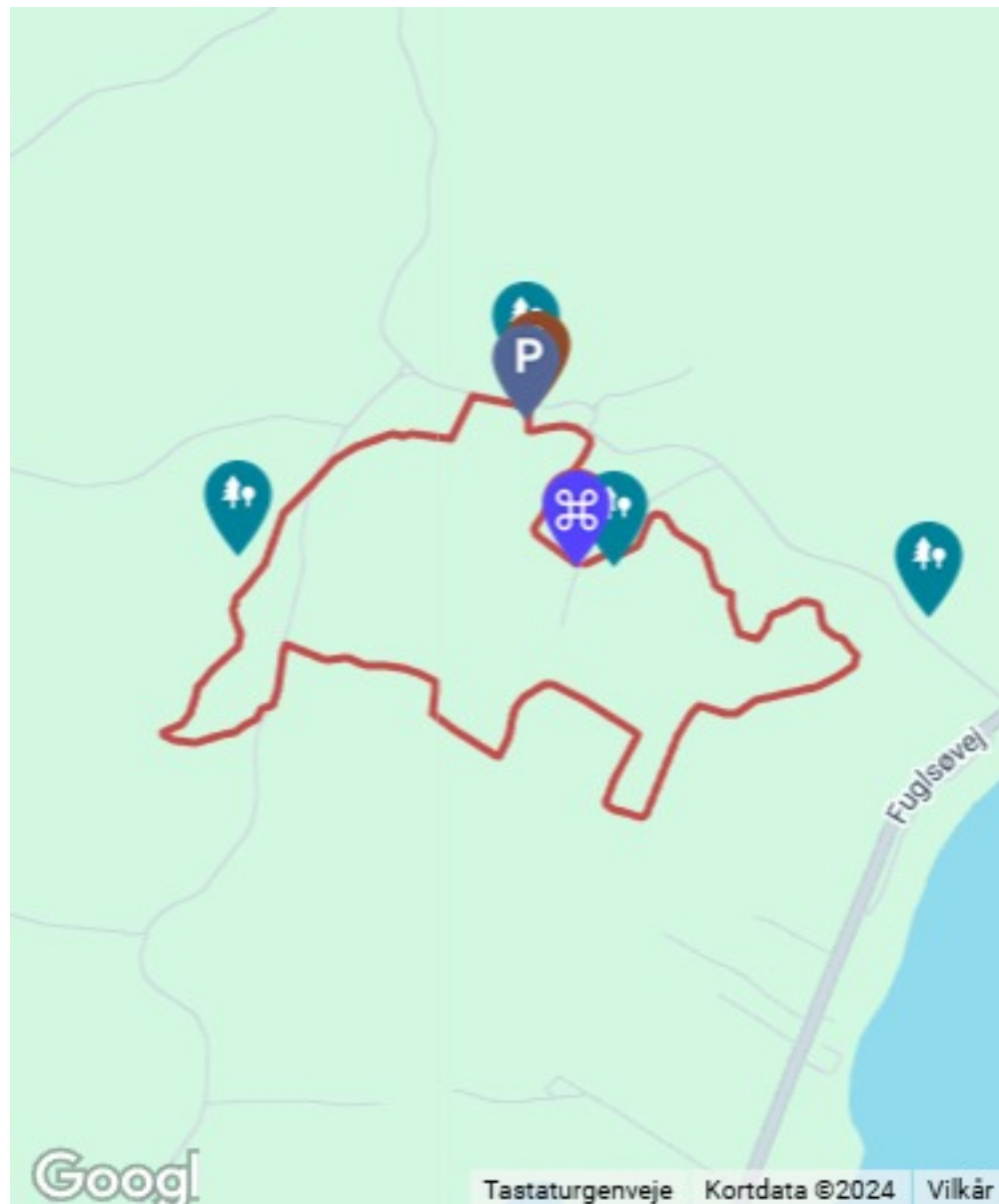
Langemosestien

5 km vandresti afmærket med gule trekantede pile. Stien er ikke egnet for gangbesværede eller barnevogne. Foruden at være en populær adgangsvej til Mols Bjerge er området her også en interessant geologisk lokalitet. Stien op gennem de gamle egekrat, forbi Naturstyrelsens stald ved Øvre Strandkær, som er basis for skovkvæget. Kombiner vandreturen med et stop på besøgscentret Øvre Strandkær. Foreslået startsted: P plads ved Strandkær Strand: Fuglsøvej, syd for Strandkærvej.

Undervejs kan du opleve og få oplysninger om:

- Stenalderhavets kystskrænter, Littorinaskrænten
- Naturpleje i Mols Bjerge, Naturstyrelsens kvægstald
- Højryggede agre
- Gyvel

Nationalpark Mols Bjerge

Langemosen

Langemosen er et såkaldt ekstrem fattigkær. Det vil sige, det er en meget næringsfattig mose med en særlig og artsfattig vegetation af nøjsomme planter. Langemosen var oprindeligt et langstrakt vandfyldt dødishul, men efterhånden er den overgroet af spagnummosser (tørvemos) og blevet til det, man kalder en hængesæk. Mosen har en vådere kantzone, mens selve mosefladen er svagt hvælvet og giver plads til kæruld, soldug (kødædende plante), tranebær og kun få andre arter. Kantzonen er domineret af lysesiv og næbstar med opvækst af især birk. På selve mosefladen ses spredt opvækst af birk og enkelte fyr. Mosen er lige nu i indledningsstadiet til dannelse af en egentlig højmose. Langemosen ligger øst for Mols Bjerge stien, men den er skjult bag træer. Med en lille afstikker ind mellem træerne, får du et godt kik ned over mosen.

Nationalpark Mols Bjerge

Littorinaskrænten

Landskabet fra kystvejen mod bjergene byder på tydelige overgange imellem det flade marine forland, dannet efter Stenalderhavets højeste havniveau, og resterne af de gamle kystklinter. Hvor havet møder bjergene, veksler jordbunden mellem nærings- og kalkfattig sand og federe jordlag. Fra toppen er der et fint udsyn ud over Ebeltoft Vig, og man kan se de store randmorænebuer rundt om vigen, som fik deres endelige form for ca. 18.000 år siden under Det Ungbaltiske Isfremstød. Nu er bakkerne jævnt dækket med sommerhuse. I det fjerne ses købstaden Ebeltoft.

Nationalpark Mols Bjerge

Højryggede agre

Har nogen friseret landskabet? På de åbne overdrev nord og vest for Trehøje er landskabet sært stribet.

Der er egentlig to slags striber. Den ene slags er tætte med 2 alen eller 1 ½ m mellem furerne. De er ikke så gamle, for de stammer fra de slidsomme hedebønders plantning af nåletræsplantagerne i begyndelsen af 1900-tallet. Træerne blev fældet i forbindelse med genetableringen af de åbne overdrev i de første år af dette århundrede.

Den anden slags striber har 8-12 meter mellem grøfterne. Det er rester af de lange smalle marker, man dyrkede med middelalderens lange hjulplov, der var tung at vende. De kaldes højryggede agre, og lå over hele Danmark. Kun her, hvor landbruget tidligt blev opgivet, er de ikke overpløjet og udjævnet.

Nationalpark Mols Bjerge

Naturpleje, Kvægstald

På toppen af bakken ligger de stalde, hvor Naturstyrelsen har deres skovkvæg, en race som er krydsningsdyr mellem 2 danske malkeracer og 9 forskellige kødkvægsracer. Det er hårdføre dyr, tilpasset græsning på naturprægede jorder året rundt. Skovkvæget bliver brugt til naturpleje på statens arealer, som alle er fredede, og uden naturpleje ville arealerne springe i skov. Fredningen i Mols Bjerge omfatter et varieret landskab med både skov og åbne områder som overdrev og heder. Ved hjælp af græsning opnår man et artsrigt overdrev med gode levevilkår for insekter og andre smådyr. Får, geder og heste bliver også brugt i naturplejen og de fire dyrearter har hver sin styrke heri.

Nationalpark Mols Bjerge

Gyvel

Overalt på Mols ser man høje mørkegrønne vækster, som når de blomstrer, har meget gule blomster. Dette er gyvel, som ikke bare er en smuk plante, men som anses som en alvorlig trussel mod den tørre natur på overdrevene. Gyvel har en meget aggressiv vækst, og den udkonkurrerer al anden plantevækst. Derudover binder den kvælstof fra luften, således at jorden bliver mere næringsrig og sjældne planter og dyr, som er knyttet til den næringsfattige jord, ikke længere trives. På Molslaboratoriet mener man, at den tidligere ejer Ellen Dahl indførte gyvelfrø fra Italien i 1940'erne og såede dem netop her langs Den Italienske Sti. Gyvel anses som værende en invasiv art, men der findes også en dansk art.

Nationalpark Mols Bjerge

P- Øvre Strandkær 56.22670000 / 10.57170000

Fra P pladsen ved Øvre Strandkær kan man gå i besøgscentret, benytte madpakkerum eller begive sig ud på vandrestierne: Den italienske Sti og den Blå rute Strandkærstien.

Nationalpark Mols Bjerge

Besøgscenter Øvre Strandkær - Naturstyrelsen

Informationssteder

Man skal gøre sig umage for at blive væk i landsbyen Strandkær, der består af kun to gårde. Den nordligste gård, Øvre Strandkær, rummer Naturstyrelsens besøgscenter, der formidler nogle af områdets natur- og kulturoplevelser. Der er lagt særlig vægt på planter, dyr og geologi. Temaerne er beskrevet med flotte fotos og nedslag i forskellige emner. Mens de voksne orienterer sig i tekst og billeder, kan de yngre medlemmer af familien gå jagt efter dyrespor eller undersøge nogle af de udstillede genstande. Der er et stort opvarmet madpakkerum og toiletfaciliteter. Der er også bordebenkesæt udenfor Besøgscentret. Gratis adgang.

